

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.586.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13450 Pani Posłanki Iwony Hartwich, w sprawie niskiej kwoty emerytury opiekuna osoby z niepełnosprawnością po osiągnięciu wieku emerytalnego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Wysokość świadczenia emerytalno-rentowego, jako miara udziału ubezpieczonego w dochodach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), uzależniona jest od liczby lat pracy i wysokości wynagrodzenia osiąganego w trakcie aktywności zawodowej. Im bardziej ubezpieczony partycypował w tworzeniu dochodów FUS, w tym większym stopniu ma on prawo z nich korzystać pobierając emeryturę lub rentę. Rozwiązanie to pozwala na zachowanie adekwatności świadczeń w stosunku do odprowadzanych składek.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, ze zm.), zwanej dalej „ustawą emerytalną”, która określa zasady nabywania prawa do świadczeń typu ubezpieczeniowego, a więc świadczeń finansowanych i pozostających w związku z funduszem gromadzonym na ten cel ze składek osób ubezpieczonych (przyszłych świadczeniobiorców), przesłanki nabycia prawa do emerytury sformułowano jako bezwzględnie obowiązujące. Emerytura zapewnia dochód osobom w podeszłym wieku i wobec tego jej przyznanie jest uzależnione wyłącznie od spełnienia przez ubezpieczonego ryzyka ubezpieczeniowego, jakim w tym wypadku jest osiągnięcie określonego ustawowo wieku emerytalnego (tzw. wcześniejsze emerytury w zreformowanym systemie zniesiono).

Podstawą ustalenia emerytury jest suma środków zewidencjonowanych na koncie i subkoncie w ZUS. Wysokość emerytury zależy od zwaloryzowanych kwot na obu kontach oraz od średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Zapewnia to dożywotnią wypłatę świadczeń z FUS, z gwarancją wypłaty co najmniej świadczenia minimalnego, pod warunkiem posiadania określonego stażu ubezpieczeniowego.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym – również przez osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna) - uregulowano w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, ze zm.). Należy podkreślić, że ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych gwarantuje równe traktowanie ubezpieczonych. Świadczenia emerytalne i rentowe (w tym renta rodzinna) przysługują więc wszystkim osobom - po spełnieniu określonych we wskazanym akcie warunków.

Zgodnie z art. 6 ust. 2a ww. ustawy za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- pobieranego świadczenia pielęgnacyjnego albo pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;
- pobieranego zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,

przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20 i 25 letniego dla kobiet i mężczyzn. Rozwiązanie to zapewnia osobie pobierającej ww. świadczenie opiekuńcze ochronę ubezpieczeń emerytalnych i rentowych przez okres skorelowany z minimalnymi okresami uprawniającymi do najniższej emerytury. Emerytura przysługuje ubezpieczonemu po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego dla kobiet i mężczyzn odpowiednio 60 i 65 lat. Po spełnieniu tego warunku osoba pobierająca świadczenie opiekuńcze, która nigdy nie była aktywna zawodowo, nabędzie prawo do emerytury w wysokości minimalnej, gwarantowanej przez państwo. Jeżeli zatem świadczeniobiorca spełnia powyższe warunki, a w ZUS osiągnął niezbędny 20/25-letni okres ubezpieczenia (składkowy i nieskładkowy), to wójt, burmistrz, lub prezydent miasta jest zwolniony z obowiązku opłacania za niego składki na ubezpieczenia społeczne do ZUS.

Warto podkreślić, że przepis art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej uzupełnia katalog okresów, w których może powstać niezdolność do pracy o okresy pobierania świadczeń opiekuńczych (świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna) także wtedy, gdy nie było obowiązku opłacania za nie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Umożliwia to osobom uprawnionym ubieganie się o rentę z tytułu niezdolności do pracy w przypadku, gdy niezdolność do pracy powstała w okresach pobierania świadczeń opiekuńczych, za które nie było obowiązku opłacania składek ubezpieczeniowych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Odnosnie do wysokości emerytur osób opiekujących się swoimi najbliższymi należy zwrócić uwagę, że kwota świadczeń opiekuńczych jest co do zasady niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Również składki opłacane od tych świadczeń są odpowiednio niższe. W związku z faktem, że nawet 20/25-letnie opłacanie składek od świadczeń opiekuńczych nie zagwarantuje wypłaty emerytury w wysokości co najmniej minimalnej emerytury, ustawodawca zdecydował o podwyższeniu takiej emerytury do wysokości emerytury minimalnej (art. 87 ust. 1 i 4 ustawy emerytalnej). Stanowi to wyjątek od zasady określonej w ustawie emerytalnej, zgodnie z którą emerytura minimalna przysługuje w przypadku opłacania składek przez 20/25 lat od kwoty co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tej sytuacji nawet rozważane ew. wydłużenie okresu opłacania składek, pomimo zwiększenia się stanu konta emerytalnego, może nie spowodować, że emerytury opiekunów osób z niepełnosprawnościami będą wyższe od kwoty minimalnych emerytur.

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, którzy rezygnują z aktywności zawodowej by zapewnić opiekę najbliższemu, jest przedmiotem szczególnej uwagi członków Kierownictwa MRPiPS i całego rządu. W resorcie rodziny przeprowadzono szczegółową analizę możliwości opłacania składek opiekunom osób z niepełnosprawnościami, którzy otrzymują świadczenie pielęgnacyjne przez cały okres jego pobierania, bez ograniczenia do 20/25 lat. Ponieważ możliwość wprowadzenia takiej zmiany zależeć będzie od jej wpływu na stan finansów publicznych, niezbędne będzie uzyskanie w tej sprawie pozytywnego stanowiska Ministra Finansów i Gospodarki.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/